

Հավելված
Հաստատվել է ՀՀ ՎՊԺ Խորհրդի
2012թ. մարտի 7-ի թիվ 5/1 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՄԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

Կոտայքի մարզպետարանին պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման և բյուջետային մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման նկատմամբ իրականացված վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2011թ. գործունեության տարեկան ծրագրի 4.4 կետը և Վերահսկիչ պալատի Խորհրդի 2011թ. սեպտեմբերի 28-ի թիվ 25/1 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ Կոտայքի մարզպետարանին պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման և բյուջետային մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման ուսումնասիրությունն է:

Վերահսկողության առարկան՝ կոտայքի մարզպետարանին պետական բյուջեից հատկացված միջոցները, բյուջետային մուտքերը, մարզպետարանի կողմից կառավարվող պետական սեփականությունը, այդ թվում՝ հողեր, գույքային միավորներ և պետական բաժնեմասեր, ինչպես նաև մարզպետարանի իրավասությունների շրջանակներում կատարված գործողություններն ու գործարքները:

Վերահսկողության օբյեկտները՝ Կոտայքի մարզպետարան, ներառյալ՝ 13 կառուցվածքային և 4 առանձնացված ստորաբաժանումներ, պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններ, բաժնետիրական ընկերություններ (հիմնադիր՝ ՀՀ Կոտայքի մարզպետարան):

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 03.10.2011-30.12.2011թթ.

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակաշրջանը՝ 2009-2010թթ. և 2011թ. 9 ամիս:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողությունն իրականացվել է դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևով, ինչպես նաև կիրառվել են ֆինանսական, արդյունավետության (կատարողական) և համապատասխանության տեսակները: Կիրառվել է ընտրանքային մեթոդի ոչ վիճակագրական եղանակ: Վերլուծության փուլում ամփոփվել և վերլուծվել են դիտարկման և ստուգման արդյունքում ստացված տվյալները:

Վերահսկողության արդյունքները՝

1. Հիմնանորոգման և շինարարական աշխատանքներ

ՀՀ Կոտայքի մարզպետարանի կողմից իրականացված օբյեկտների շինարարության և հիմնանորոգման ծրագրի իրականացման համար ծախսերի ընդհանուր գումարը վերահսկողության ժամանակաշրջանի համար կազմել է 1,956,567.6 հազ. դրամ: Ընտրանքային կարգով ստուգվել է թվով 10 օբյեկտ, ստուգված գումարը՝ 400,378.9 հազ. դրամ:

Ստուգման արդյունքում արձանագրվել է 22,496.63 հազ. դրամի խախտում: Այդ թվում՝

- ծավալային հավելագրում՝ 4,431.93 հազ. դրամ
- անորակ աշխատանքներ՝ 18,064.70 հազ. դրամ

Ընտրանքային կարգով ստուգման ենթարկված օբյեկտների գերակշիռ մասում բազմիցս կրկնվում են հետևյալ բնութագրական խախտումները.

Շինարարական նորմերի ընդունման մասով՝

- Շինարարության վարման մատյանները լրացվել են թերի և սահմանված կարգի խախտումներով:
- Ծածկված աշխատանքների ակտերը կազմվել են թերի, սահմանված կարգի խախտումներով:

Բացակայում են օգտագործված շինարարական նյութերի որակի հավաստագրերը:

Վերը նշված խախտումներից բացի, ստուգված որոշ օբյեկտներում հայտնաբերվել են նաև հետևյալ բնույթի խախտումներ.

- Աբովյան քաղաքի թիվ 10 դպրոցի շենքի հիմնանորոգման նախագիծը կատարված է թերի կազմով և բովանդակությամբ:

Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերը սահմանված կարգով համաձայնեցված չեն:

Տանիքի փայտե կոնստրուկցիաների գծագրերը կատարված են թերի:

Տանիքը իրականացված է նախագծային շեղումներով, որոշ հատվածներում՝ նախկինում օգտագործված փայտանյութից:

Անորակ են կատարվել տանիքի փայտյա կոնստրուկցիաների տեղադրման, ալյումինա - պոլիկարբոնատե միջնորմերի պատրաստման աշխատանքները:

Երկաթ-բետոնյա գոտու գործիքային ստուգումներից պարզվել է, որ տեղում բետոնի մակնիշը ավելի ցածր է պահանջվող նախագծային մակնիշից:

- Չարենցավանի թիվ 1 դպրոցի հիմնանորոգման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերում պահպանված չեն պետական ստանդարտով սահմանված շինարարական գծագրերի մշակման միասնական կանոնները և նորմերը:

Անորակ են կատարվել ասֆալտբետոնե ծածկույթի կառուցման, պատերի առաստաղների լատեքսային և յուղաներկով ներկման, պատերի գաջե սվաղի աշխատանքները:

- Արգաքանի միջնակարգ դպրոցի հիմնանորոգման նախագծանախահաշվային փաստաթղթերում պահպանված չեն պետական ստանդարտով սահմանված շինարարական գծագրերի մշակման միասնական կանոնները և նորմերը:

Անորակ են կատարվել խողովակների և մարտկոցների յուղաներկման, առաստաղների և պատերի լատեքսային ներկման, վինիլային հատակների իրականացման, տանիքի ծալեղների և կանգնակների ամրացման, ջրհորդանների տեղադրման, մետախե հատակների կառուցման, առանձին տեղերում պատերի, առաստաղների գաջե սվաղի աշխատանքները:

Պատշաճ որակով են կատարվել Գողթի միջնակարգ դպրոցի և Գառնիի մանկապարտեզի շենքերի հիմնանորոգման աշխատանքները:

Շինարարական օբյեկտներում հիմնականում տեխնիկական և հեղինակային հսկողությունը չի իրականացվել սահմանված կարգին համապատասխան՝ խախտելով ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 28.04.98թ. «Շինարարության որակի

տեխնիկական հսկողության իրականացման մասին» թիվ 44 հրահանգի և ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 28.09.98թ. «Շինարարության նկատմամբ հեղինակային հսկողության իրականացման մասին» թիվ 143 հրահանգի պահանջները:

Նախագծահետազոտական աշխատանքների իրականացման վերաբերյալ

Ստուգված օբյեկտների նախագծանախահաշվային փաստաթղթերը հիմնականում կատարվել են հետևյալ բնութագրական խախտումներով.

- Նախագծերում չեն պահպանված պետական ստանդարտով սահմանված շինարարական գծագրերի մշակման միասնական կանոնները և նորմերը:
- Հաճախակի հանդիպում են նախագծեր՝ առանց անհրաժեշտ չափագների, հանգույցների մանրամասների և այլն:

Որոշ դեպքերում՝ գոյություն ունեցող չափագրություններում, բացակայում են ճակատների, կտրվածքների և հանգույցների մանրամասների գծագրերը:

- Նախագծերը մեծամասամբ կատարվել են ոչ պատշաճ գրաֆիկական որակով:
- Նախագծային առաջադրանքների բացակայության, ոչ բավարար ու անորակ կատարված տեխնիկական հետազոտության և թերի մշակված նախագծերի պատճառով մի շարք դեպքերում առաջացել է փոփոխված ծավալների համադրման անհրաժեշտություն:

2. 50 և ավելի տոկոս պետական մասնակցությամբ ընկերություններում պետական բաժնեմասի կառավարման մասին

Կոտայքի մարզի 50 և ավելի % պետական բաժնեմաս ունեցող առողջապահական ընկերությունները 40-ն են, որնոցից 32-ը՝ գյուղական ամբուլատորիաներ և ԱԱՊԿ-ներ, 3 պոլիկլինիկաներ, 1 արյան բանկ, 1 ծննդատուն և 3 բժշկական կենտրոն:

Վերահսկողության ընթացքում կատարված դիտարկումների արդյունքում ընտրանքային կարգով նախատեսվել և ստուգման փուլում ստուգվել են թվով 2 ընկերություններ՝

«Աբովյանի բժշկական կենտրոն» և «Չարենցավանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ները:

Ստուգման արդյունքում արձանագրված խախտումներ

- «Աբովյանի բժշկական կենտրոն» և «Չարենցավանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ների կողմից կատարվել է ընկերությունների գործունեության հետ չկապված և հիմնական գործունեությանը չառնչվող 1,316.2 հազ. դրամի ոչ նպատակային ծախս:
- «Չարենցավանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ի կողմից տրամադրված բժշկական տեղեկանքներից 195.0 հազ. դրամի 39 տեղեկանք հաշվառվել, սակայն չեն վճարվել ընկերության դրամարկղ, որը ենթակա է վերականգնման:
- ՀՀ կառավարության 22.06.2006թ-ի «50 տոկոսից ավելի պետության սեփականություն հանդիսացող բաժնեմաս ունեցող ընկերությունների կողմից իրականացվող որոշ ծախսերի առավելագույն թույլատրելի սահմանաչափերը սահմանելու մասին» թիվ 1238 որոշման պահանջները խախտելու հետևանքով գոյացել է 1,565.6 հազ. դրամ լրացուցիչ չահաբաժին, որը ենթակա է վերականգնման ՀՀ պետ բյուջե:

Այսպիսով, 2 բուժ. ընկերությունների վերահսկողության ընթացքում արձանագրվել է 3,076.8 հազ. դրամի խախտում, որից 1,565.6 հազ. դրամը ենթակա է վերականգնման պետբյուջե, իսկ 195.0 հազ. դրամը՝ ընկերություններին:

3. Կոտայքի մարզի պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություններ

Վերահսկողության ընթացքում հայտնաբերվել են հետևյալ խախտումները՝

- Թվով 2 ՊՈԱԿ-ներում /«Հրազդանի թիվ 11մ/դ», «Եղվարդի թիվ 3 հիմն. Դպրոց»/ հայտնաբերվել է սովորողների տվյալ ուսումնական հաստատություն ընդունելության և ուսումնական հաստատություններ փոխադրման ժամկետների անհամապատասխանություն, որի հետևանքով կատարվել են 2 աշակերտների կրկնակի ֆինանսավորում՝ 70.5 հազ. դրամի չափով, որը ենթակա է վերականգնման:

- Թվով 5 ՊՈԱԿ-ներում /«Հրազդանի թիվ 8 հիմն. դպրոց», «Աբովյանի հատուկ /օժանդակ/ դպրոց», «Հրազդանի թիվ 11 մ/դ», «Լեռնանիստի մ/դ», «Հրազդանի թիվ 14 հիմն. դպրոց»/ կոմպլեկտավորվել է փաստացի աշակերտների թվից ավելի 16 աշակերտ՝ որի հետևանքով ավելի է ֆինանսավորվել 1,530.4 հազ. դրամի չափով: 1,108.7 հազ. դրամը վերականգնվել է մարզպետարանի կողմից, իսկ 421.7 հազ. դրամը ենթակա է վերականգման պետքույն:
- Թվով 5 ՊՈԱԿ-ներում / «Նոր Գեղի թիվ 2 հիմն. Դպրոց», «Աբովյանի թիվ 8 հիմն. Դպրոց», «Աբովյանի թիվ 2 մ/դ», «Հրազդանի թիվ 11 մ/դ», «Լեռնանիստի մ/դ»/ 11 աշակերտ մնացել են համակազմում, կոմպլեկտավորվել են և ազատվել են դպրոցից տարբեր ամսաթվերով (սեպտեմբերի 5-ից մինչև հունվար ընկած ժամանակահատվածում), սակայն դպրոց չեն հաճախել սեպտեմբերի 1-ից: Արդյունքում, նշված ՊՈԱԿ-ները ավելի են ֆինանսավորվել 401.9 հազ, դրամի չափով, որից 100.5 հազ, դրամը վերականգնվել է մարզպետարանի կողմից. իսկ 301,4 հազ. դրամը ենթակա է վերականգման:
- Ուսումնասիրված բոլոր ՊՈԱԿ-ները ունեն լաբորանտի հաստիք, չնայած ոչ բոլորն են ապահովված համապատասխան լաբորատոր սարքավորումներով և անհրաժեշտ նյութերով: 3 դպրոցներում /«Չարենցավանի թիվ 3 հիմն. դպրոց», «Լեռնանիստի մ/դ», «Հրազդանի թիվ 14 հիմն. դպրոց»/ լաբորանտները չունեն համապատասխան մասնագիտական կրթություն:
- Թվով 2 ՊՈԱԿ-ներում /«Հրազդանի թիվ 8 հիմն. Դպրոց», «Եղվարդի թիվ 2 հիմն. դպրոց»/ առկա են անհամատեղելի հաստիքներ՝ լաբորանտին, գրադարանավարին, օպերատորին իրենց դրույքներից բացի հատկացվել են նաև 0.5 դրույք հավաքարարի հաստիք:
- Ուսումնասիրված դպրոցներում 2009-2010 թթ. գնումները կատարվել են առանց համապատասխան գնման գործընթաց իրականացնելու: Խախտվել է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջները և ՀՀ Կառավարության 2008 թվականի հունիսի

5-ի թիվ 853-Ն որոշմամբ սահմանված կարգի 3-րդ, 6-րդ և 7-րդ կետերի պահանջները:

- «Նոր Գեղի թիվ 2 հիմն. դպրոց»-ը լիցենզավորվել է ԿԳ նախարարության լիցենզավորման համապատասխան հանձնաժողովի կողմից, սակայն նշված դպրոցը ունի խիստ վերանորոգման կարիք և չի համապատասխանում «Լիցենզիայի մասին» ՀՀ օրենքի, ՀՀ կառավարության 2009թ. հունիսի 9-ի թիվ 808-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի՝ Միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթական ծրագրերի իրականացման լիցենզավորման, ինչպես նաև ՀՀ առողջապահության նախարարի 2002 թվականի փետրվարի 11-ի թիվ 82 հրամանով սահմանված՝ Հանրակրթական դպրոցների կառուցվածքի և պահպանման սանիտարական կանոններ թիվ 2, III. 3-2... պահանջներին:
- Թվով 2 ՊՈԱԿ-ներում /«Հրազդանի թիվ 11 մ/դ», «Եղվարդի թիվ 3 հիմն. Դպրոց», «Լեռնանիստի մ/դ»/ գանձապահի պարտականությունները կատարվել են տնօրենների կողմից: Խախտվել է «Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի 3 մասի պահանջները:
- «Հրազդանի թիվ 11 հիմն. դպրոց և հատուկ կրթության ստորաբաժանում» ՊՈԱԿ-ում կատարվել է օրինակելի ուսումնական պլանից շեղում 0,5 դասաժամ՝ 9-րդ դասարանի ռուսաց լեզվի նախատեսված շաբաթական 3 ժամի փոխարեն հատկացվել է 2,5 դասաժամ:
- Ուսումնասիրված ՊՈԱԿ-ներում հայտնաբերված ֆինանսական խախտումները կազմում են 2002.8 հազ. դրամ, որից ենթակա է վերականգնման պետբյուջե 793.6 հազ. դրամը:

Այսպիսով՝ 12 ՊՈԱԿ-ների վերահսկողության ընթացքում արձանագրվել է 2,002.8 հազ. դրամի խախտում, որից ենթակա է վերականգնման պետբյուջե 793.6 հազ. դրամը:

**4. ՀՀ Կոտայքի մարզի սոցիալական ծառայության տարածքային
գործակալությունների /այսուհետև՝ ՄՃՏԳ/ կատարած աշխատանքների վերաբերյալ**

ՀՀ Կոտայքի մարզում գործում են սոցիալական ծառայությունների չորս տարածքային գործակալություններ՝ Հրազդանի, Աբովյանի, Չարենցավանի և Եղվարդի:

Մարզի գործակալությունները սպասարկում են 7 քաղաքային և 60 գյուղական համայնքներ:

2009 թվականի ընթացքում մարզի 4 ՄՃՏԳ-ներում ընտանեկան նպաստի համակարգում ընդգրկված ընտանիքների միջին թիվը կազմել է **8899** ընտանիք:

2010 թվականի ընթացքում մարզի 4 ՄՃՏԳ-ներում ընտանեկան նպաստի համակարգում ընդգրկված ընտանիքների միջին թիվը կազմել է **8333** ընտանիք:

Վերահսկողության ընթացքում հայտնաբերվեցին շուրջ 189 ընտանեկան նպաստի տրամադրման գործերում խախտումներ, որոնցից 82 ընտանիքներ կորցնում են նպաստի իրավունքը: Դրա արդյունքում պետական բյուջեին պատճառված վնասի չափը կազմում է **21,501.0** հազ. դրամ, որից ենթակա է վերականգնման **11,608.0** հազ. դրամ, այդ թվում՝ Հրազդանում՝ 7,560.0/5,997.5 հազ.դրամ, Աբովյանում՝ 5,964.0/2,004.0 հազ.դրամ, Չարենցավանում՝ 2,476.5/1,263.5 հազ.դրամ և Եղվարդում՝ 5,500.5/2,343.5 հազ.դրամ:

**5. ՀՀ Կոտայքի մարզի համայնքների վարչական սահմաններից դուրս գտնվող,
մարզպետարանի ենթակայության պետական սեփականության հողերի տրամադրման և
օգտագործման մասին**

Հայաստանի Հանրապետության «Վարչատարածքային բաժանման մասին» ՀՀ օրենքում 2009թ. մայիսի 19-ին կատարված փոփոխության համաձայն համայնքների վարչական սահմաններից դուրս գտնվող պետական սեփականություն հանդիսացող 48690.9 հա տարբեր նպատակային նշանակության հողամասերը (ներառյալ նաև կառավարման լիազորությամբ համայնքներին տրված 2-րդ և այլ հատվածների հողամասերը) ընդգրկվեցին մարզի թվով 42 համայնքների վարչական սահմաններում, որից հետո նախկինում կնքված վարձակալական

բոլոր 54 պայմանագրերը մարզպետարանը տրամադրել է համապատասխան համայնքների ղեկավարներին՝ ստացականների միջոցով:

Անհրաժեշտ է նշել, որ նշված փաստաթղթերի փոխանցումը համայնքներին կատարվել է հապճեպ և որոշակի թերություններով: Մասնավորապես՝ նախօրոք չեն ճշգրտվել քարտեզային / գրաֆիկական/ նյութերը, փոխանցված հատակագծերում բացակայում են հողամասերի շրջադարձային կոորդինատները, որի պատճառով առանձին տեղերում կան սահմանային խնդիրներ, մասն` վեճեր:

2009-2011 թվականների համար հաշվարկված վարձավճարներից չի գանձվել միայն

Հ. Հովհաննիսյանի կողմից վարձակալված 130 հա արոտի վարձավճարը, որը՝ տույժերի հետ միասին կազմում է 1,158.5 հազ. դրամ: Նշված ապառքը գանձելու նպատակով մարզպետը համապատասխան հարցով դիմել է Կոտայքի մարզի ընդհանուր իրավասության դատարան, որի 31.07.2009թ. կդ 0112/02/09 դատավճռով բավարարվել է հայցադիմումի պահանջը և այն գտնվում է հարկադիր կատարման վարույթում:

6. Պետական սեփականության հողերի օտարումներ

2009-2011թթ. Ընթացքում պետական սեփականության հողեր են օտարվել Ծաղկաձոր և Արտավազ համայնքներում:

1. Ծաղկաձոր

ՀՀ կառավարության 21.01.2010թ. թիվ 74-ն որոշմամբ ամերիկյան «Նյու հորիզոն գրուպ ինկ» ընկերությանը սահմանված կարգով ուղղակի վաճառքով, կադաստրային ամբողջ արժեքով օտարվել է անշարժ գույքով զբաղեցված և շենք-շինություններով չծանրաբեռնված 7,61 հա հողամասը 21 լոտով՝ 344,385.0 հազ. դրամ արժեքով: Գումարը ամբողջությամբ վճարվել է ՀՀ պետական բյուջե: Գույքի նկատմամբ պետական գրանցումը իրականացվել է 2010թ. Մայիսի 21-ին:

2. Արտավազ

ՀՀ կառավարության 2010թ. Փետրվարի 25-ի «Հայաստանի Հանրապետության Կոտայքի մարզի Արտավազի գյուղական համայնքի վարչական սահմաններում գտնվող որոշ տարածքներում բացառիկ՝ գերակա հանրային շահ ճանաչելու մասին» թիվ 241-ն որոշմամբ նախատեսվել է Արտավազ համայնքի վարչական տարածքում կառուցել հանքային ջրերի արդյունահանման և շշալցման գործարան: Որոշման 2-րդ կետով նշված տարածքների ձեռք բերող է ճանաչվել «Էյ ընդ էմ ռեյր» ՍՊԸ-ն: Գործարանի սանիտարական գոտու ստեղծման,

կառուցման ներդրումային առաջարկի իրականացման անհրաժեշտությունից ելնելով Արտավազի համայնքի ավագանին 12.02.2011թ. թիվ 03 որոշմամբ դիմել է ՀՀ Կոտայքի մարզպետին՝ Արտավազի համայնքի վարչական սահմաններում ընդգրկված պետական սեփականություն համարվող հողերից 520 հա արոտ օտարելու նպատակով ՀՀ պետական լիազոր մարմնի համաձայնությունը ստանալու խնդրանքով:

ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարությունը իր 24.01.2011թ. թիվ 01/16/300-11 եզրակացությամբ՝ հաշվի առնելով ՀՀ կառավարության 14.01.2010թ. թիվ 16-ն որոշմամբ հաստատված կարգի պահանջները և հաշվի առնելով ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարության կարծիքը ու հիմնավորումները՝ օտարման վերաբերյալ տվել է դրական եզրակացություն:

Հաշվի առնելով ՀՀ հողային օրենսգրքի 67-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջները՝ համայնքի ավագանին իր որոշմամբ նշված 520 հա արոտի օտարման մեկնարկային գին է սահմանել դրա կադաստրային արժեքի 30 %-ը: Հողամասը օտարվել է 26 լոտով, յուրաքանչյուր լոտի չափը կազմել է 20,0 հա, ՀՀ պետական բյուջե է մուտքագրվել 53,502.8 հազ. դրամ: Գույքի նկատմամբ պետական գրանցումը կատարվել է 2011թ. մարտի 18-ին:

7. Հողերի գոտիավորման և օգտագործման սխեմաների վերաբերյալ

<<Տեղական ինքնակառավարման մասին>> ՀՀ օրենքի 84-րդ հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն համայնքներում հողամասերի օտարումից գոյացած միջոցները առաջնահերթության կարգով պետք է ուղղել հողերի գոտիավորման և օգտագործման սխեմաների կազմմանը: ՀՀ հողային օրենսգրքի 57-րդ հոդվածի համաձայն պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասը սեփականության կամ օգտագործման իրավունքով են տրամադրվում հողերի գոտիավորման և օգտագործման սխեմային համապատասխան:

Ելնելով վերոնշյալ իրավական ակտերի պահանջներից՝ առաջարկվել է հողամասի օտարում կատարած համայնքների ղեկավարներին օտարումից գոյացած միջոցներով պատվիրել հողերի գոտիավորման և օգտագործման սխեմաներ: ՀՀ կառավարության 2003թ. մայիսի 2-ի թիվ 625-ն որոշման պահանջներին համապատասխան մարզի թվով 17 համայնքների կողմից 2005-2009թթ. ընթացքում պատվիրվել է հողերի գոտիավորման և օգտագործման սխեմաներ:

2010-2011թթ. ընթացքում ՀՀ կառավարության կողմից հաստատվել են թվով 7 համայնքների սխեմաներ / Բալախովիտ, Նոր Գյուղ, Վ. Պտղնի, Քասախ, Նոր Արտամետ, Արամուս, Ակունք/: Ներկայումս գրեթե ամբողջությամբ ավարտված են Պտղնի, Գետարգել, Արագյուղ և Զորավան համայնքների հողերի գոտիավորման և օգտագործման սխեմաները, իսկ թվով 6

համայնքների սխեմաներ վերակազմակերպվել են որպես գյուղական համայնքների պարզեցված գլխավոր հատակագծեր:

Անհրաժեշտ է նշել, որ յուրաքանչյուր սխեմայի նախագծման աշխատանքները կազմում են 3,6-ից 7 մլն դրամ: Նշված սխեմաները կազմվել են բացառապես համայնքային բյուջեների հաշվին:

Ընդհանուր առմամբ, նշված սխեմաների կազմման աշխատանքների համար վերը նշված համայնքների ֆոնդային բյուջեներից ծախսվել է շուրջ 72 մլն. ՀՀ դրամ, որից, այս պահի դրությամբ, ՀՀ կառավարության կողմից հաստատվել են 7 համայնքների սխեմաներ, որի համար ծախսվել է շուրջ 42 մլն. ՀՀ դրամ:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

- Քաղաքաշինության բնագավառում արձանագրվել է 22,496.6 հազ. դրամի խախտում՝ 4,431.9 հազ. դրամ ծավալային հավելագրում, 18,064.70 հազ. դրամ՝ անորակ աշխատանքներ:
- Շինարարության վարման մատյանները լրացվել են թերի և սահմանված կարգի խախտումներով:
- Ծածկված աշխատանքների ակտերը կազմվել են թերի, սահմանված կարգի խախտումներով:
- Բացակայում են օգտագործված շինարարական նյութերի որակի հավաստագրերը:
- Շինարարական օբյեկտներում սահմանված կարգով պահանջվող տեխնիկական և հեղինակային հսկողությունն իրականացվել է թերի:
- «Աբովյանի բժշկական կենտրոն» և «Չարենցավանի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-երի վերահսկողության ընթացքում արձանագրվել է 3,076.8 հազ. դրամի խախտում, որից 1,565.6 հազ. դրամը ենթակա է վերականգնման պետբյուջե, իսկ 195.0 հազ. դրամը՝ ընկերություններին:
- 12 ՊՈԱԿ-ների վերահսկողության ընթացքում արձանագրվել է 2,002.8 հազ. դրամի խախտում, որից ենթակա է վերականգնման պետբյուջե 793.6 հազ. դրամը:

- Մարգալետարանի սոցիալական ծառայության տարածքային գործակալությունների կողմից խախտումներով վճարված նպաստը կազմել է 21,501.0 հազ. դրամ, որից պետբյուջե ենթակա է վերականգնման 11,608.0 հազ. դրամը:
- Համայնքների վարչական սահմաններից դուրս գտնվող հողերի վարձակալական պայմանագրերով սահմանված վարձավճարների մասով ձևավորված պարտքի մնացորդը կազմում է 1,158.5 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:

Առաջարկություններ

ՀՀ Կառավարությանը

- Առաջարկվում է մարգալետարանների կողմից իրականացվող շինարարական ծրագրերի նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի որակի ապահովման, ինչպես նաև ուղղակի պատասխանատվություն կրելու նպատակով, այսուհետ որպես այդ աշխատանքների պատվիրատու ճանաչել մարգալետարաններին:

Կոտայքի մարգալետին

- Միջոցներ ձեռնարկել վերահսկողությամբ արձանագրված խախտումները և բացթողումները վերացնելու, ՀՀ պետական բյուջեին հասցված վնասը վերականգնելու ուղղությամբ:
- Նախագծային առաջադրանքը կազմել մանրակրկիտ, սահմանված կարգին համապատասխան՝ պարտադիր նշելով օգտագործվող շինարարական նյութերի տեսակը, որակը, ծագումը և այլն:
- ՀՀ պետբյուջե վերականգնվող գումարները փոխանցել ՀՀ վերահսկիչ պալատի անվամբ բացված «Պետությանը պատճառված վնասների փոխհատուցումից մուտքեր» /900005281515/ հաշվին, ինչպես նաև Գանձապետական համակարգում բացված այլ եկամտային հաշվին՝ նշելով ՀՀ վերահսկիչ պալատի համար բացված 96 կոդը:

«Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) ենթակետի համաձայն, մեկամսյա ժամկետում Վերահսկիչ պալատին տրամադրել գրավոր տեղեկատվություն՝ հաշվետվությամբ արձանագրված խախտումների վերացման վերաբերյալ ձեռնարկված միջոցառումների մասին: